

Intervenció VIII Conferència Nacional del PSC

MONTSERRAT TURA

16 d'octubre de 2010

Moltes gràcies, companyes i companys. No hi ha res que alimenti més l'energia dels candidats que els aplaudiments del seus companys i de la gent que compartim un mateix projecte polític.

Moltes gràcies, presidenta de la conferència. Heu vist quina taula que presideix la més extraordinària que tenim? Són alcaldes presidents i alcaldesses presidentes dels seus respectius pobles o ciutats i que avui presideixen aquesta conferència.

Vuitena conferència, però específicament una conferència nacional destinada a elaborar el programa electoral de les eleccions autonòmiques del 2010 i m'acompanyen en aquest escenari, encara que una mica més enrere, un conjunt de candidats i candidates de totes les quatre circumscripcions, que tenen tant mèrit com pugui tenir jo.

Abans de començar voldria dir que darrerament he comentat en alguns indrets, una idea que cada vegada és més evident sobre com evoluciona la campanya electoral. I és que, en política, el contrari de la veritat no és la mentida i el contrari de la mentida no sempre és la veritat; el contrari de la veritat són els tòpics, el contrari de la mentida moltes vegades també són els tòpics. Tenim molts tòpics, tots són iguals: no es fa res, només busquen la cadira, tots se n'aprofiten i avui en aquesta Conferència una de les coses més importants que hem de fer és trencar amb aquest tòpics i fer possible que amb el treball que ja s'ha fet aquests mesos enrere més el treball que farem tots en les comissions hi

hagi propostes concretes que donin solucions concretes i que vinguin a sumar-se a aquests set anys de feina extraordinària que s'ha fet des d'un govern d'esquerres, des d'un govern d'entesa, des d'un govern catalanista i d'esquerres les dues legislatures que han estat presidides per companys socialistes, primer pel company Pasqual Maragall, ara el company José Montilla.

Volia dir-vos precisament, al fil d'aquest període electoral, que ja fa dies que dura i que, de manera singular el partit i molt especialment el nostre candidat a la reelecció com a president de la Generalitat de Catalunya, en José Montilla, vam iniciar la campanya a Pinós, alguns de vosaltres, molts de vosaltres probablement ens va acompanyar en aquell indret específic des d'on alguns diuen que és el centre geogràfic de Catalunya i des d'on es veuen els dies clars i lluminosos, un paisatge extraordinari.

Crec que el que preteníem dir, a més a més de l'explicació del perquè en José Montilla havia de tornar a encapçalar la candidatura del Partit dels Socialistes de Catalunya i la seva opció personal que ens la va explicar en aquell dia, estàvem intentant dir que d'aquell paisatge, davant de l'inconfusible Pedraforça, que el teníem just allà al davant, i intuïnt darrera tot el Pirineu, entre altres coses el Massís del Cadí o els que en algun moment o altre de la vida i quan ens vagava més ens dedicàvem a la muntanya, als espectacles dels cims d'aquest Pirineu on enmig hi viuen aquells valls de difícils condicions de vida que fan el que poden i cada vegada més i amb més suport de la Generalitat per tirar endavant: el Pic de Verdaguer, el Montroig, la Pica Roja, la Punta Alta, el Montsent, la Pica d'Estats.

També des d'allà, des d'aquell punt, podíem veure perfectament la Conca del Llobregat amb les seves colònies industrials en aquest procés d'industrialització que tant està marcant la Catalunya d'avui i la Catalunya d'aquest darrer segle, segle i mig; per això tenim més teixit industrial, per això avui fan falta polítiques clares de reactivació d'aquest teixit que va néixer en aquelles velles colònies industrials i darrera d'ell, de la Conca del Llobregat també difuminat en el paisatge les Guillerries, assenyalant el camí de la tramuntana i per tant de totes les comarques de Girona, les comarques gironines que tan bé coneixen en Quim Nadal i la Marina Geli que encapçalen la candidatura per aquesta circumscripció de Girona.

Però també des d'allà podíem observar tranquil·lament el Pirineu amb les seves valls i també la plana que s'estén cap a Ponent i que encapçala i representa en Quim Llena i l'Agnès Pardell que estan aquí també com a caps de la circumscripció de Lleida. I cap el Sud, el fons, intuïem les muntanyes de Prades que sabem que darrera amaguen molt més al sud els ports de Tortosa-Beseit i les terres indestriablement vinculades a l'Ebre.

Tant el cap de Tarragona com les Terres de l'Ebre molt ben representades per en Xavier Sabaté i la Núria Ventura també aquí, avui, entre nosaltres.

Hem intentat, doncs, representar aquesta Catalunya tan plural i tan diversa que ningú com nosaltres ha intentat aproximar-se als seus problemes i també a les seves alegries perquè un poble combat els problemes i celebra el seus èxits de manera conjunta. Des d'allà, des de Pinós, podíem, en els dies lluminosos i clars, endevinar, només endevinar,

la ratlla recta de la Mediterrània, aquesta Mediterrània que Barcelona vol presidir, encapçalar i dinamitzar i que no permetrem que no sigui així. Barcelona ha de jugar un paper importantíssim en la Mediterrània i la broma damunt de la gran conurbació metropolitana, aquesta conurbació que agrupa quasi el 70% de la població de Catalunya però que té els seus avantatges i inconvenients i els seus grans problemes i les seves grans virtuts i que mai ningú no s'ha esforçat tant per entendre fins l'últim del carrer dels seus barris, fins l'última de les necessitats de mobilitat dels seus habitants.

Perquè Catalunya és diversa i aquest gran mosaic de paisatges que observàvem des de Pinós, alguns molt abruptes i d'altres molts suaus i planers, alguns molt fèrtils i d'altres molt secs i els paisatges han acollit els episodis més destacats de la nostra història que han vist néixer, entre d'altres coses, la nostra llengua, les nostres tradicions, les nostres institucions, el nostre dret, tot allò que ens identifica com a poble, aportacions de successives generacions que han fet el que avui som, el món rural, el món urbà, tots ells necessaris, cap d'ells prescindibles, quantes realitats diverses, totes complementàries, totes es mereixen la nostra atenció i la nostra dedicació i a totes han d'anar dirigides les propostes que formulem avui en aquesta Conferència Nacional.

D'aquest país nostre sempre ens ha emocionat el paisatge perquè ens fa sentir a casa quan veiem elements de l'holografia que ens hi acosta però emociona sobretot l'acció humana, la gran aventura humana i social la individual i col·lectiva de generacions i generacions que, amb esforç, sempre amb molt d'esforç, res ens ha estat regalat, i amb temps, amb molt de temps i amb patiment, amb molt de patiment, hi han fet la seva aportació i tot i la crisi que sabem que avui condiciona moltes famílies i

sobretot condiciona el nostre propi estat anímic i l'estat anímic dels nostres conciutadans, la generació que avui evita els paisatges diversos d'aquesta Catalunya diversa és la generació que gaudeix d'un nivell de benestar més elevat que no hauria estat possible si un part molt important dels 30 anys de democràcia no haguessin estat governats per governs socialistes a Espanya i Catalunya i, de manera molt important, aquests set anys de govern a la Generalitat de Catalunya.

Homes i dones, dones i homes que han fet el país, que han creat la nació, aquest sentiment de nació, aquesta realitat nacional que és Catalunya. D'en Joaquim Nadal, que acaba d'arribar i que espero que no s'enfadi perquè li agafo unes paraules, ha escrit recentment en un text que es diu 'El paisatge i la nació': "...hi ha moments que m'emocionen més les rengleres de feixes arrapades a les emergències del relleu que els grans monuments; en la seva presència d'avui hi trobo el testimoni més clar, més eficaç de la lluita per la supervivència per arrencar a la muntanya eixorca un pam de terra fèrtil".

Paràgraf d'un text que us recomano que llegiu perquè és extraordinari, ja que aquest esperit, l'esperit d'arrencar un pam de terra fèrtil a la terra eixorca és el que ha representat i volem representar sempre els socialistes i impregna i ha impregnat sempre, i avui encara impregna la difícil feina de la pagesia, de la gent que es manté en el món rural i que es mereix el nostre reconeixement però també dels obrers, no només d'aquelles velles colònies industrials sinó dels actuals polígons industrials i d'algunes empreses amb certes, amb greus dificultats que han resolt de vegades les dificultats prescindint de treballadors que estan avui a l'atur i que són la nostra principal preocupació, d'una indústria que pateix, d'un sector de la construcció que pateix i que no tornarà a ser mai més el que

era, dels comerciants i dels autònoms que han de fer molts comptes per arribar a fi de mes i intentar que els seus negocis aguantin en aquesta situació, dels joves que no deixen passar el temps per formar-se i que utilitzen aquest període en què els és difícil accedir al món laboral per formar-se gràcies a la promoció de la formació professional i la formació ocupacional que el conseller Maragall i la consellera Serna han ajudat a crear durant aquests darrers anys.

També dels barris, de les velles i de les noves ciutats que ressurgeixen del perill de degradació gràcies al Pla de barris que ha estat un dels instruments més importants i més poderosos i que mai no s'havien fet amb anterioritat, pensant que hi havia centres de ciutat que es degradaven i queien i que hi havia barris obrers construïts als anys 60 que tenien greus carències i dificultats.

Vam dir que faríem política des de la Generalitat amb realisme i ens hem entregat com cap altre govern a les seves escoles, a les seves universitats, als seus camins, a les seves autovies, als seus hospitals, al transport per arribar-hi, a la seva seguretat, a la seva protecció. Hem volgut i hem fet, des del Govern de la Generalitat, aquella Catalunya cohesionada i hem tingut l'honor de governar-la i de representar-la en aquests anys; és un esforç extraordinari però és alhora un honor de què no hem defallit i que no hem decebut al conjunt dels ciutadans. És, en tot cas, un altre problema, que una crisi produïda a nivell internacional que té avui a Catalunya en un sentiment de pessimisme que haurem de fer l'esforç per remuntar.

Però vam dir que ho faríem no només amb realisme, vam dir també que ho faríem amb ambició i per primera vegada amb una situació de

normalitat democràtica sense haver de crear comissions de diputats amb situacions d'excepcionalitat perquè sortim de períodes de dictadura sinó amb normalitat democràtica, hem fet el que vam dir, pujar el sostre del nostre autogovern atenent el que diu la Constitució quan reconeix i recull diferents realitats polítiques en el sí de l'Estat parlant de regions i nacionalitats.

Hem estat ambiciosos i ho hem estat i hem fet un Estatut per pujar el sostre del nostre autogovern no per ser més importants que altres pobles d'Espanya, ho hem fet perquè tenint més autogovern i perquè pujant el sostre de l'autogovern som més útils als nostres conciutadans, podem tenir més possibilitats de resoldre els problemes, de crear una societat futura, de dibuixar un horitzó molt millor del que tindríem si no haguéssim mogut, si no haguéssim canviat radicalment el sostre que ens determinava i que ens limitava de l'Estatut de l'any 1979.

Per tant, més poder polític per Catalunya, més diners amb el nou sistema de finançament negociat amb molta dificultat pel conseller Castells i pel president mateix tot i que, en aquests moments, certament, la crisi dels mercats financers i, sobretot, la crisi produïda per una determinada economia especulativa a la qual cal posar-li fre, de les polítiques ultraliberals que nosaltres rebutgem han enrair la feina feta, nosaltres hem complet amb el realisme i l'ambició que vam prometre l'any 2006.

Hem complert tant, hem complert tant, que sense ser un període constituent com ho va ser l'any 80 perquè just s'acabava de sortir de la dictadura i s'havia aprovat la Constitució i l'Estatut i hi havia les primeres eleccions al Parlament i es va constituir un govern de Convergència i Unió i els socialistes van tenir llavors una acció de responsabilitat i de

lleialtat institucional i es va ajudar que es produís aquell gran fenomen de descentralització.

Si aquell període de la història és un període important i no l'hem malmès ni hem intentat mai rebutjar-lo i menystenir-lo com està fent Convergència amb la feina que hem fet nosaltres durant aquests set anys, m'atreveixo a dir que aquesta etapa, tot i no ser constituent, ha estat una de les etapes en l'assoliment de les noves competències i en l'assoliment de la capacitat per resoldre problemes des de Catalunya i per als catalans, superior quasi a la dècada dels 80, que sí que era una etapa constituent.

Els trens, el traspàs de rodalies que ningú somiava i ni tan sols s'atrevien a mencionar fa deu anys avui són una realitat, la inspecció de treball, l'increment de la corresponsabilitat fiscal que tant havíem propugnat els socialistes i que avui en el nou sistema de finançament comença ja a ser aquella realitat volguda encara que no sigui el final de cap camí perquè cap camí té final.

No es tracta del que diguin les institucions de l'Estat sobre si som o no som una nació, es tracta que el pas de generacions i generacions sobre aquest mosaic de paisatges i la història que s'hi escriu dia a dia en aquests paisatges des de fa segles, ens han configurat com una nació digui el que digui una sentència o 100 sentències d'un tribunal incapaç d'acceptar la seva pèrdua de legitimitat.

Aniré una mica enrere, si em deixeu, i us diré que en Thomas Jefferson, quan debatia i discutia sobre la necessitat de crear un Estat, la Unió, després de tants conflictes bèl·lics i va crear el que avui coneixem com

els Estats Units va fer un discurs extraordinari en el qual va dir que no ho feia per passar a la història, que no ho feia per tenir una seu del govern amb moltes més competències i molt més important, sinó que ho feia per instint de supervivència del seu propi poble, perquè s'ha d'estructurar quan a un país hi viuen molts habitants els serveis bàsics, en aquell moment deuriem ser els ferrocarrils i l'abastament d'aigua i poca cosa més, però era un discurs del perquè cal configurar els estats, del perquè l'Administració cal dotar-la d'instruments perquè pugui intervenir clarament en la millora de les condicions de vida i va dir per instint de supervivència i per defensa pròpia.

Més endavant, va ser Nelson Mandela, quan lluitava contra l'apartheid a Sudàfrica, que va dir "No ho fem només perquè és de justícia i de garantia dels drets humans la igualtat entre les persones sigui quin sigui el color de la seva pell, ho fem perquè si es mantenen règims com els que mantenim a Sudàfrica, la raça humana, l'espècie humana desapareixerà del planeta".

Per tant, per instint de supervivència i per defensa pròpia, així ho va tornar a dir en Nelson Mandela, va acabar amb l'apartheid. Si com a socialistes pensem que les persones, en defensar els valors democràtics, en enfrontar-se a la discriminació i a la intolerància, en defensar el pensament lliure i plural, en dotar-nos de serveis públics de qualitat perquè sabem que els serveis públics de qualitat són el patrimoni d'aquells que no tenen patrimoni, quan ho fem, no fem altra cosa que fer-ho en defensa pròpia, perquè una ciutat i una societat complexes, i amb necessitats molt importants que no es poden resoldre individualment, necessiten d'un govern fort, amb idees pròpies, amb un programa realista, amb valentia, que sigui possible, en defensa pròpia

d'aquesta societat organitzada i d'aquesta nació que és avui Catalunya, tirar endavant un programa realista.

Doncs els socialistes catalans i les socialistes catalanes, en defensar el nivell d'autogovern que ens marcava l'Estatut del 2006, en no voler renunciar ni un sol mil·límetre del que, en sufragi universal i lliure, el nostre poble va ratificar en referèndum, en mostrar la nostra indignació cap una institució que és el Tribunal Constitucional, que ha actuat com una instància política i no com una instància jurídica, que és el que li pertoca de fer i que s'ha permès signar expressions com que la ciutadania catalana és com una espècie de subgènere d'una altra ciutadania, també actuem en defensa pròpia.

No volem, i ho hem dit molt clar, i sembla que alguns no ho volen escoltar, no volem el centralisme reaccionari, no volem l'autonomisme uniformador, no volem tampoc, no perquè ens faci por la paraula ni ens faci por de parlar-ne, l'independentisme que no explica com s'arriba a la independència i que intenta dir que tots els problemes es resoldrien amb aquesta paraula com si es tractés d'una paraula màgica; no volem tampoc l'ambigüïtat del nacionalisme que es mou des de fa anys, amb l'etiqueta del sobiranisme que, com a estructura política, no vol dir res si tenim en compte que avui la sobirania està distribuïda en la Unió Europea, en els ajuntaments, en el Govern de la Generalitat, en el Govern de l'Estat i, per tant, és un procés d'ambigüïtat el que ens proposa Convergència i Unió.

En aquests moments i amb el programa i amb les propostes concretes que sortiran d'aquesta Consell Nacional, el Partit dels Socialistes de Catalunya ha d'alçar la veu clara i unànime a favor del federalisme,

garantint una cosa que hem aconseguit i de la qual som els principals avaladors, la unitat civil del nostre poble, que és el que ens ha fet realment forts, però és també l'hora greu i exigent, que va dir el president Montilla en una intervenció en el Parlament, dels progressistes de totes les terres de l'Estat, dels progressistes i dels socialistes de Catalunya i d'Espanya, per tant del Partit Socialista Obrer Espanyol i del Partit Socialista de Catalunya perquè hem de recuperar la vinculació indestruïble, inseparable del pensament progressista, d'aquest voler avançar cap a la justícia social amb el reconeixement de les realitats nacionals que hi ha en el si de l'Estat Espanyol. El nostre compromís per Catalunya està vinculat a tots aquells que, diàriament i amb molt d'esforç, intenten fer funcionar les petites empreses d'aquests país i, malgrat la crisi, aposten per la qualitat i es preocupen pels seus treballadors i intenten obrir-se mercat, internacionalitzar-se i saben que avui el món és més petit, però alhora és més gran l'esforç que han de fer per tenir mercats que els garanteixin la continuïtat de les seves activitats econòmiques que són imprescindibles perquè Catalunya recuperi l'element més important.

Volem també dedicar-nos a aquells que no deserten dels barris amb problemes i que es queden allà i ajuden a la seva regeneració; els que fan possible la seguretat, la seguretat pública que és un bé democràtic; els que saben que l'ocupació, que tenir feina, és el primer pas cap a la igualtat d'oportunitats que no hi ha igualtat d'oportunitats si no hi ha un sou a final de mes, si no es pot accedir al món del treball i som conscients que l'atur és el primer problema a combatre.

Pels que sabem, per tots nosaltres, que hi ha molta feina a fer i que volem tenir una Administració de la Generalitat, l'Administració que cada

ciudadà es mereix; cada ciudadà està en una situació diferent, persones que s'ho passen molt malament perquè viuen situacions terribles, inferns autèntics en la vida domèstica o per raó d'haver estat objecte de delictes violents o persones que senzillament necessiten un assessorament puntual o persones que senzillament necessiten que l'Administració no sigui farragosa, per tant, tenim molta feina a fer en aquest canvi que hem començat a l'Administració de la Generalitat per tal de que sigui l'Administració que cadascun dels ciutadans, segons les seves circumstàncies, es mereix.

Volem també treballar per reduir la diferència entre les rendes, que ha estat sempre un objectiu dels socialistes i que malauradament en aquests tres anys de crisi econòmica, la diferència entre les rendes ha crescut i, per tant, hi ha fortunes que encara s'han enriquit més i persones que estan en situació molt greu.

I nosaltres tenim un objectiu al qual no renunciarem i la separació de rendes s'allunya d'aquest objectiu, el nostre objectiu es diu ara i es dirà sempre justícia social. Pels que sabem que cal coratge, que no és fàcil, que governar no és fàcil, cal coratge, cal ser valent, cal ser-hi en els moments dolços i sobretot en els moments difícils en què el poble, els nostres conciutadans, als quals representem humilment, però amb molt d'orgull, cal tenir el coratge de fer-ho, però també cal tenir també la sensibilitat d'entendre i d'entendre el sentiment del poble i de comunicar-los que el nostre sentiment no és altre que el sentiment d'un poble a qui li preocupa la incertesa del futur que ara sembla que finalment podria iniciar el camí de la recuperació.

Per tant, aprofundirem la democràcia, no ens conformarem mai amb la democràcia que tenim perquè sempre és possible aproximar més els ciutadans a les decisions dels governs i perquè aprofundint la democràcia reforcem també la nostra identitat si aconseguim que la població nouvinguda participi amb nosaltres d'aquest sentiment de comunitat, d'aquest sentiment nacional, d'aquesta nostra identitat, que en un món en què tot s'internacionalitza allò propi, allò proper ens identifica i ens fa sentir part d'una comunitat que ens emociona quan la descriu en aquest mosaic de paisatges que alhora dibuixa un mosaic de situacions de vida dels catalans i catalanes perquè som, i ho torno a dir, una nació i no volem que ens calgui haver-ho de repetir i, sobretot, no volem que ens calgui haver-ho de demostrar cada dia sinó que se'ns accepti amb normalitat, amb naturalitat, com una riquesa extraordinària, d'un estat que des del primer dia que vam tenir possibilitats d'intervenir a la vida democràtica, vam dir que era un estat plurinacional.

Acabo recordant-vos que, en política, en aquestes darreres setmanes, ha donat la impressió que el contrari de la veritat no era la mentida i el contrari de la mentida no era la veritat, sinó que el que havíem de vèncer eren els tòpics que han intentat escampar els nostres principals adversaris i que es creuen moltes vegades propietaris d'aquesta nació tan diversa; el tòpic que tots som iguals, que s'ha fet molt soroll i poca feina són els tòpics que hem de vèncer i la realitat, que és tossuda i persisteix i és perseverant, els desmenteix a cada pas.

Avui qualsevol ciutadà que s'aixeca al matí i porta els seus fills a una escola bressol sap que abans no n'hi havia; qualsevol ciutadà que utilitza el transport públic sap que ha millorat; qualsevol ciutadà que va als serveis sanitaris no cal que li expliquem l'esforç que s'ha fet, qualsevol

dels ciutadans que tenim fills en edat d'estudiar en els ensenyaments universitaris i no universitaris, sabem l'esforç que s'ha fet.

Però és, i no ho desmentim, i torno a utilitzar una expressió del president Montilla, l'hora greu i exigent. I aquesta hora greu i exigent ens obliga que sigui també el moment de fer política d'una altra manera, de perdre la por a les paraules, de dir volem debatre realment quina és la proposta que fan els altres partits, perquè a partir de demà al migdia nosaltres tindrem una proposta concreta per a cadascun dels problemes que té plantejats avui Catalunya.

Perdem-li la por a les paraules, discutim realment què vol dir federalisme, què vol dir sobiranisme, què vol dir independència, que no sigui un discurs fàcil i superficial.

Obliguem-los que facin un debat tan profund com el que estem fent nosaltres aquest cap de setmana i parlarem clar i farem el que diem perquè sempre hem complert amb el nostres programes electorals, sempre hem complert amb la paraula donada als nostres conciutadans i tornarem a fer un esforç per estimular i engrescar i no pas perquè vulguem ser animadors socioculturals, que no és cosa nostra, sinó perquè el que sabem fer i ho hem demostrat en el món municipal i ho hem demostrat en aquests set anys de presència en el Govern de la Generalitat, el que sabem és batre el pessimisme i la negació amb la realitat de les millores socials que s'han produït com mai.

I Catalunya necessita continuar avançant i només avançarem en un estat federal, però també en una Catalunya amb Govern socialista.